

[Undervisningsministeren.]

Jeg lagde Mærke til, at det ærede Medlem, da vi sidst debatterede Eksamensspørgsmaalet, brugte en Vending om Skolen, som hun kritiserede, en Vending, som jeg ogsaa har set har været citeret i adskillige Aviser. Saa vidt jeg husker, var Vendingen den, at den nuværende Skole lærte lidt om meget, men det, der maatte være et Ønske, var, at man ogsaa lærte meget om lidt. Er det rigtigt citeret? (*Elin Appel*: Ja!). Jeg vil gerne benytte det Udtryk, det ærede Medlem her har brugt, om det, det ærede Medlem har sagt, idet man virkelig kan sige, at det, der vil opnaas ved en saadan Kommission, vil være lidt om meget. Det vil være som at putte det hele i en stor Sæk. Vi skal saa sidde og behandle Spørgsmaalene og se at opnaa, hvad det ærede Medlem kalder lidt om meget, hvorimod det, der opnaas i alle de Udvalg, som jeg har paa-vist arbejder i Øjeblikket, er meget om lidt. Det er det, som er det ærede Medlems Ideal.

Jeg vilde gerne, om det ærede Medlem og jeg kunde enes om, at det, det her gælder om, er det praktiske Arbejde. Her vil jeg ikke undlade at gøre den Bemærkning, at jeg er enig med det ærede Medlem i, hvad det ærede Medlem har sagt om Eksamensjageriet i dette Land, men jeg tror virkelig, jeg maa sige, at i den almindelige Karakteristik af Mellemskolen som saadan var det ærede Medlem uretfærdig. Jeg tror, at det, som er Vanskeligheden ved Mellemskolen, er, at den som Konkurrent til den eksamensfri Mellem-skole og Folkeskolen har vist meget uheldige Egenskaber som Konkurrent, men det, det ærede Medlem prøvede at faa os til at tro, var, at det var selve Mellemskolen, man skulde læsse alle Ulykkerne paa. Det tror jeg ikke er rigtigt. Herom hørte jeg med stor Tilfredshed det ærede Medlem Hr. Tesdorpf i Gaar i en helt anden Sammenhæng sige noget; der i høj Grad vedrørte det faktiske Skoleproblem her i Danmark. Jeg maa maaske faa Lov til at citere det ærede Medlems Udtalelse til Slut. Det ærede Medlem sagde bl. a.:

„Spørgsmaalet om Børnene har for mig ogsaa en videre Interesse; man rører i Virkeligheden her ved et meget stort Problem, et Problem, som jeg kun lige skal strejfe. Det er et Faktum og maaske ogsaa et naturligt Faktum, at de mest børnerige Familier findes paa Landet baade hos dem, der har Jord, og dem, der ikke har Jord. Men Børn faar efterhaanden en ringere Undervisning og faktisk ogsaa en ringere Uddannelse af deres

Legeme paa Landet end i Byerne, ganske simpelt fordi det koster mere pr. Barn at modernisere en lille Skole end en stor Skole. Det kan Samfundet, som henter saa stor en Del af sin Tilvækst netop paa Landet, ikke være tjent med.“

Og saa fortsatte det ærede Medlem med en Paavisning af Nødvendigheden af Hjælp til Børnene.

Jeg vil gerne tage denne Udtalelse fra et Medlem af det konservative Parti, der har sin Rod ude paa Landet, som et Udtryk for noget, der for mig er noget meget væsentligt i den aktuelle Skolesituation.

Det er rigtigt, som det ærede Medlem Fru Elin Appel udtrykte det, at det er Eksamensskolen, der trykker nedad mod de øvrige Skoleled, men det er ikke rigtigt, at man for Befolkningen fremstiller Mellemskolen som noget i sig selv. Sandheden er, at den paa sin Side har trykket og trykker den eksamensfri Mellem-skole, som vi troede skulde løse Problemet; det har den ikke naaet, Folkeskolen er blevet trykket af Mellemskolen, og det, at vi blev standset i Gennemførelsen af Skolereformen af 1937 paa Grund af Materiale-mangel og alle de andre Ting, har yderligere gjort, at jeg tror, det ærede Medlem Hr. Tesdorpf's Billede er rigtigt. Ved mine Besøg paa Skoler ude i Landet har jeg faaet et stærkt Indtryk af, hvad det er, der bevirker, at jeg som Undervisningsminister Dag efter Dag, kan jeg sige, faar Deputationer ude fra det aabne Land, som udtaler Ønske om at gaa over til den købstadordnede Skole; de ønsker det, fordi den rent undervisningsmæssigt er bedre for Børnene. Jeg opfatter det imidlertid ikke saaledes, at man skal se det som et Ideal at gøre Købstadskolen mere udbredt; jeg gaar ind paa det ærede Medlems Tanke, at Idealet maa være at løfte den danske Folkeskole; men dette sker ikke ved, at man fremstiller Købstadskolen, som i sig selv ringe. Vanskeligheden er, at Købstadskolen er en for farlig Konkurrent for Landsbyskolen.

Jeg vil gerne være med til generelt at overveje disse Betragtninger, ogsaa med et eventuelt nedsat Udvalg, men jeg vil nødig deraf tage Anledning til at standse det praktiske Arbejde og slaa et stort Brød op og derved eventuelt komme til at vente 4—5—6 Aar, hvad ved jeg, paa at komme i Gang med de Opgaver, der er saa haardt tiltrængt.

Hauberg: I Anledning af det Forslag til Beslutning, vi her drøfter, skal jeg fremsætte nogle Bemærkninger.

I ethvert demokratisk Samfund vil